

.....
pieczętka jednostki organizacyjnej

**OPIS PRZEDMIOTU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA**

CZEŚĆ „A”*
(opis przedmiotu i programu nauczania)

OPIS MODUŁU (PRZEDMIOTU)		
Nazwa przedmiotu	Historia filozofii, rok akademicki 2017/2018	
Wydział	Humanistyczny	
Instytut/Katedra	Instytut Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa	
Kierunek	Filologia Polska	
Specjalność/specjalizacja		
Poziom kształcenia	Studia pierwszego stopnia	
Profil	Ogólnoakademicki	
Forma studiów	Stacjonarne	
Rok/semestr	1 rok	1 semestr
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy). Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot/ koordynatora przedmiotu	Dr hab. Marek Kazimierz Siwiec, prof. nadzw. UKW.	
Liczba godzin dydaktycznych i formy zajęć	30 W	
Liczba punktów ECTS	2 1 punkt – uczestnictwo w zajęciach 0,5 punktu – lektura 0,5 punktu – przygotowanie do zaliczenia	
Rygory zaliczenia	Zaliczenie z oceną	
Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu nauk podstawowych	
Język wykładowy	Polski	
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne	brak przedmiotów wprowadzających i wymagań wstępnych	
Efekty kształcenia	Efekty kierunkowe	Efekty przedmiotowe
	Kierunkowe Efekty Kształcenia. Po zakończeniu studiów 1. stopnia na kierunku FILOLOGIA. K_W06 – opisuje podstawowe elementy wiedzy i definiuje podstawową terminologię z zakresu historii filozofii i religioznawstwa oraz określa zależności między	Efekty Kształcenia dla Przedmiotu K_W01 – definiuje podstawową terminologię z zakresu historii filozofii oraz zna i rozumie główne kierunki i stanowiska z dziejów filozofii, dzięki czemu określa zależności między różnorodnymi ideami. K_W02 – omawia interakcje

różnorodnymi ideami a ewolucją nauk humanistycznych. K_W14 – omawia interakcje współczesnej literatury i kultury polskiej z uniwersaliami literackimi i kulturowymi ----- K_U03 – samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego. K_U04 – stosuje podstawową wiedzę, paradygmaty badawcze i pojęcia z zakresu kultury języka polskiego, stylistyki współczesnej, leksykologii i leksykografii K_U06 – rozpoznaje wytwory kultury, przeprowadza za pomocą typowych metod ich krytyczną analizę i interpretację, a także badania z zakresu recepcji literatury i krytyki oraz ich społecznych obiegów ----- K_K01 – rozumie potrzebę uczenia się i uczestniczenia w kulturze przez całe życie. K_K05 – dostrzega znaczenie i potrzebę zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy oraz uwzględnia je we własnej praktyce zawodowej (w wybranej sferze działalności kulturalnej / medialnej / edukacyjnej / edytorskiej i krytycznoliterackiej). K_K06 – zdaje sobie sprawę z konieczności integracji wiedzy o kulturze, języku i literaturze w budowaniu tożsamości narodowej oraz rozwijaniu więzi społecznych na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym	współczesnej literatury i kultury polskiej z uniwersaliami filozoficznymi i kulturowymi w odniesieniu do wybranych utworów poetyckich. Konstandinos Kawafis – <i>Itaka, Termopile</i> ; Czesław Miłosz – <i>Zakłęcie</i> ; Zbigniew Herbert – <i>Potęga smaku</i> ; <i>Pan Cogito o cnocie</i>. ----- K_U01 – samodzielnie zdobywa wiedzę z zakresu historii filozofii poprzez zalecane lektury. K_U02 – poprawnie stosuje podstawową wiedzę z historii filozofii, a zwłaszcza poznaną terminologię filozoficzną do rozumienia sytuacji ludzkiego bycia-w-świecie i poznawania tych wytworów kultury, jakimi są filozofia i poezja oraz przeprowadza za pomocą typowych metod ich krytyczną analizę i interpretację. ----- K_K01 – rozumie potrzebę ciągłego zdobywania wiedzy w zakresie filozofii jako ważnej drogi rozwoju indywidualnego i uczestniczenia w kulturze. K_K02 – zdaje sobie sprawę ze znaczenia filozofii wraz z jej tradycją dla zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy oraz roli myślenia filozoficznego w integracji wiedzy o kulturze, języku i literaturze i budowaniu więzi społecznych nowoczesnej tożsamości narodowej otwartej na globalne przemiany kulturowe.
14 września 2017	Marek K. Siwiec
data	podpis prowadzącego/koordynatora przedmiotu

Objaśnienia:

- * Część „A” sylabusu (Opis przedmiotu i programu nauczania) ma postać jednorodną i jako wzór obowiązuje w całej uczelni.

1. Opis przedmiotu jest opracowany i podpisywany przez prowadzącego przedmiot w przypadku, gdy dany przedmiot jest prowadzony wyłącznie przez jedną osobę.
2. Opis przedmiotu jest opracowany i podpisywany przez koordynatora przedmiotu w przypadku, gdy dany przedmiot jest prowadzony przez więcej niż jedną osobę, np. ze względu na różne formy realizacji przedmiotu (wykład + ćwiczenia); przygotowanie przez koordynatora opisu przedmiotu wymaga współpracy z pozostałymi osobami prowadzącymi przedmiot.

PROGRAM NAUCZANIA MODUŁU (PRZEDMIOTU)	
Rok akademicki: (2016 / 2017) Semestr: (zimowy)	
Nazwa przedmiotu	Historia Filozofii
Wydział	Humanistyczny
Instytut/Katedra	Instytut Filologii Polskiej
Kierunek	Filologia Polska
Specjalność/specjalizacja	
Opisywana forma zajęć	Wykład
Liczba godzin dydaktycznych	30
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy). Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia	dr hab. Marek Kazimierz Siwiec, prof. nadzw. UKW
Treści programowe realizowane podczas zajęć	
Co to jest filozofia? Termin, transcendujący charakter myślenia filozoficznego, pytania, dziedziny, źródłowe doświadczenia (zdziwienie, <i>thaumádzein</i>). Narodziny filozofii greckiej – warunki, okoliczności i istota procesu powstawania filozofii z kultury przedfilozoficznej (warunki ekonomiczne, społeczne, polityczne, kulturowe – mit, religia, sztuka, wiedza empiryczna, orfizm, rola zagadki). Myśl przedsokratejska Jońska filozofia przyrody – problem <i>arché</i> (Tales – woda, Anaksymander – <i>apeiron</i>, Anaksymenes – powietrze). Heraklit z Efezu – zmienność wszystkiego, <i>lógos</i>, <i>palíntonos harmonie</i> i głębia bycia. Pitagorejczycy – liczby, zasady liczb, harmonia. Eleaci i początki metafizycznego wymiaru filozoficznego myślenia – Parmenidesa koncepcja bytu (<i>to ón</i>) i aporie Zenona. Empedokles – nauka o „czterech korzeniach wszechrzeczy”. Leukippos i Demokryt – materializm atomistyczny. Sofiści – humanizm, relatywizm (człowiek jako miara w ujęciu Protagorasa). Sokrates – przełom sokratejski (antropocentryczny, logocentryczny i aksjologiczny), majeutyka, metoda elenktyczna (ironia), mądrość jako świadomość wiedzy niewiedzy, dusza (<i>psyché</i>), cnota (<i>areté</i>) i problem intelektualizmu etycznego. Platon – idealizm (jaskinia, świat idei, świat rzeczy, <i>anámnēsis</i>, Idea Dobra i nauka niepisana (<i>agrafa dogmata</i>), dusza, etyka (teoria czterech cnót). Arystoteles – realizm umiarkowany, metafizyka i problem substancji (<i>uzija</i>), forma (<i>morfe</i>), dusza, etyka (cnoty etyczne i dianoetyczne). Szkoły etyczne starożytności Cynicy – Antystenes i Diogenes z Synopy. Cyrenaicy – hedonizm. Stoicy – fizyka (panteizm, materializm), etyka (cnota, afekty, ideał mędrca). Epikur – fizyka (atomizm), etyka (hedonizm i „czwórmian leczniczy”). Plotyn – monizm, neoplatonizm, emanacyjna koncepcja bytu (Jedno, <i>hén</i>), jaźń (<i>ekstasis</i>, drogi do Jednego – negatywna koncepcja absolutu). Św. Augustyn – poznanie duszy, iluminacja, Bóg, problem zła i wolności, miłość.	

Św. Tomasz z Akwinu – autonomia rozumu a wiara, metafizyka (byt, istota, istnienie, forma, Bóg, hierarchia bytów), kosmologiczny dowód na istnienie Boga (drogi poznania Boga).
Św. Anzelm z Aosty – ontologiczny dowód na istnienie Boga.
Kartezjusz – od wątpienia do podmiotu myślącego, Boga i świata (czym jest wątpienie i w jaki sposób Kartezjusz je przewycięża i odnajduje ów Archimedesowy punkt oparcia ?; hipoteza boga zwodziciela), rzecz myśląca (podmiot), Bóg, rzecz rozciągła (przedmiot), problem dualizmu.
Pascal – człowiek wobec nieskończoności, „trzcina myśląca”, zakład.
Krytyczna myśl I. Kanta – podmiot (w jaki sposób podmiot określa przedmiot ? – idea przewrotu Kopernikańskiego), świat fenomenów, świat noumenów, etyka.
Monistyczny idealizm G. W. F. Hegla i historiozofia.
S. Kierkegaard – krytyka Hegla, rozum, wiara, egzystencja.
Monistyczny materializm dziejowy K. Marksa oraz oddziaływanie heglizmu i marksizmu na myśl XIX i XX wieku i sytuację człowieka w świecie (np. problem „ukąszenia heglowskiego”, Cz. Miłosz).
F. Nietzsche – krytyka kultury, „śmierć Boga”, wola mocy, nadczłowiek jako twórca.
Filozofia a poezja. Refleksja nad wierszami współczesnych poetów podkreślających znaczenie wielowymiarowe filozofii i filozoficznego sposobu bycia – egzystencjalne, etyczne, estetyczne, tożsamościowe, twórcze, kulturowe. Konstandinos Kawafis – *Itaka, Termopile* ; Czesław Miłosz – *Zakłęcie* ; Zbigniew Herbert – *Potęga smaku* ; *Pan Cogito o cnocie*.

Metody dydaktyczne	Wykład
Metody i kryteria oceniania	Zaliczenie z oceną pisemne i ustne
Rygor zaliczenia	Zaliczenie
Literatura podstawowa	Wybrane fragmenty: 1. Platon, (1975) <i>Uczta</i>, przeł. W. Witwicki. Warszawa: PWN. 2. Platon, (1993) <i>Biesiada</i>, przekł. E. Zwolski. Kraków: Aureus. 3. K. Jaspers, <i>Wprowadzenie do filozofii</i>, wybrane 3 rozdziały, w tym rozdz. Człowiek. 4. F. Nietzsche – refleksje na podstawie opracowań i lektury fragmentów z <i>Wiedzy radosnej</i> (frg. 125, Człowiek oszalały, frg. 343, W sprawie naszej pogody, frg. 347, Wierzący i ich potrzeba wiary) oraz z <i>To rzekł Zaratustra</i> (O trzech przemianach, O drodze twórcy, O przewyciężaniu samego siebie, Pieśń nocnego wędrowca). 5. Platon, (1999) <i>Dialogi (Państwo)</i>, przeł. W. Witwicki. Kęty: ANTYK, ks. VI i VII (rozdz. 1-3, Jaskinia). 6. WIERSZE Konstandinos Kawafis – <i>Itaka, Termopile</i> ; Czesław Miłosz – <i>Zakłęcie</i> ; Zbigniew Herbert – <i>Potęga smaku</i> ; <i>Pan Cogito o cnocie</i> (trzy wybrane utwory), Alekander Wat – <i>Nokturn 3</i>. 8. Marek K. Siwiec, <i>Zbigniew Herbert – ku tajemnicy Sokratesa</i>, w : „Filo-Sofija”, nr 2, 2010, s. 7- 28.
Literatura uzupełniająca	Wybrane fragmenty: 1. Mrówka, K. (2004) <i>Heraklit, Fragmenty: nowy przekład i komentarz</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. 2. Laertios Diogenes, (1982) <i>Żywoty i poglądy słynnych</i>

<i>filozofów</i> . Warszawa: PWN. 3. Reale, G. (1994, 1996, 1999, 2002) <i>Historia filozofii starożytnej</i> , t. 1- 5, przeł. E. I. Zieliński. Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL. 4. Tatarkiewicz, W. (wiele wydań) <i>Historia filozofii</i> , t. 1, <i>Filozofia Starożytna i Średniowieczna</i> , t. 2, <i>Filozofia Nowożytna do r. 1830</i> , t. 3, <i>Filozofia XIX wieku i Współczesna</i> , Warszawa PWN. 5. Legowicz, J. (1973) <i>Historia filozofii starożytnej Grecji i Rzymu</i> . Warszawa: PWN. 6. Krońska, I. (1968) <i>Sokrates</i> . Warszawa: Wiedza Powszechna.	
14 września 2017 Marek K. Siwiec	
data	podpis prowadzącego daną formę zajęć
14 września 2017 Marek K. Siwiec	
data	podpis koordynatora przedmiotu

Objaśnienia do „Programu nauczania przedmiotu”:

1. „Program nauczania przedmiotu” sporządza się odrębnie dla każdej formy przedmiotu.
2. „Program nauczania przedmiotu” jest opracowywany przez prowadzącego daną formę zajęć.

CZĘŚĆ „B”

(opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia)

**Opis sposobu realizowania i sprawdzania efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)
z odniesieniem do form zajęć i sprawdzianów**

Efekty kształcenia a forma zajęć			Metody oceniania efektów kształcenia	
Efekty kształcenia dla **		Forma zajęć	Metody oceniania***	Efekty kształcenia dla przedmiotu
kierunku	przedmiotu			
K_W06	W01	W	Zaliczenie z oceną pisemne i ustne wraz z zaliczeniem lektur.	W01
K_W14	W02	W	Analiza i interpretacja wierszy – kolokwium ustne lub pisemne.	W02
K_U03	U01	W	Praca pisemna, notatki z lektury – Platon, Symposion	U01
K_U04, K_U06	U02	W	Zaliczenie	U02
K_K01	K01	W	Zaliczenie	K01
K_K05, K_K06	K02	W	Zaliczenie; Praca pisemna, notatki z	K02

Efekty kształcenia a forma zajęć			Metody oceniania efektów kształcenia	
Efekty kształcenia dla **		Forma zajęć	Metody oceniania***	Efekty kształcenia dla przedmiotu
kierunku	przedmiotu			
K_W06	W01	W	Zaliczenie z oceną pisemne i ustne wraz z zaliczeniem lektur. lektury - Platon, Symposion.	W01

14 września 2017

.....
data

Marek K. Siwiec

.....
podpis prowadzącego daną formę zajęć

14 września 2017

.....
data

Marek K. Siwiec

.....
podpis koordynatora przedmiotu**Objaśnienia:**

Część „B” sylabusu (opisy sposobów realizowania i sprawdzania efektów kształcenia) nie ma jednorodnej postaci. Podstawowe jednostki organizacyjne uczelni bądź jednostki prowadzące kierunki studiów mogą w tym zakresie opracować i przyjąć inne wzory i sposoby opisów części „B” sylabusu.

** Tabela. Lewa część tabeli jest przyporządkowaniem efektów przedmiotowych (W01, U02, K01) do efektów kierunkowych (K_W01, K_U02) oraz wskazaniem form zajęć (W – wykład; L – laboratorium; Ć – ćwiczenia itd.) pozwalających osiągnąć efekty dla przedmiotu.

*** Tabela. W prawej części tabeli należy zamieścić metody oceniania oraz efekty przedmiotowe, które są w określony sposób sprawdzane (określają je prowadzący – w tabeli podano przykłady).